

แนวปฏิบัติที่ดีจากการจัดการความรู้

เรื่อง การเขียนเอกสารบทความวิจัยเพื่อการตีพิมพ์เผยแพร่

หน่วยวิจัยและพัฒนา งานวิชาการและวิจัย
วิทยาลัยการโรงแรมและการท่องเที่ยว
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย

แนวปฏิบัติที่ดี
เรื่อง การเขียนเอกสารบทความวิจัยเพื่อการตีพิมพ์เผยแพร่
การจัดการความรู้ด้านการวิจัย
วิทยาลัยการโรงแรมและการท่องเที่ยว

ความเป็นมาและความสำคัญ

การเขียนเอกสารบทความวิชาการเพื่อลงตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสาร เป็นวิธีการหนึ่งที่จะเผยแพร่องค์ความรู้จาก การวิจัยและจากการศึกษาค้นคว้าของอาจารย์ไปสู่สาธารณะ ซึ่งบทความวิชาการในที่นี้หมายถึง บทความจาก ผลงานวิจัย หรือบทความวิชาการที่ได้จากการศึกษาค้นคว้า แสดงแนวคิดเชิงวิชาการอย่างเป็นระบบของผู้เขียน ซึ่ง ผู้อ่านที่อยู่ในสาขาวิชาการหรือวิชาชีพนั้นสามารถตัดสินใจได้ว่าข้อมูลที่ได้รับจากการอ่านจะนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ อย่างไร

ในปีการศึกษา 2558 วิทยาลัยการโรงแรมและการท่องเที่ยว มีการเผยแพร่ผลงานวิจัย และผลงานวิชาการยัง ไม่เป็นไปตามเป้าหมายของเกณฑ์มาตรฐาน หน่วยวิจัยและพัฒนาจึงได้จัดให้มีกิจกรรมการจัดการความรู้ เรื่อง การเขียนเอกสารบทความวิจัยเพื่อการตีพิมพ์เผยแพร่ขึ้น เพื่อหาแนวทางปฏิบัติที่ดี เผยแพร่ไปสู่อาจารย์ทุกคนให้ใช้เป็น แนวทางในการเขียนบทความวิจัย/บทความวิชาการ เพื่อตีพิมพ์ในวารสารต่อไป

แนวปฏิบัติที่ดีในการเขียนเอกสารบทความวิจัยเพื่อการตีพิมพ์เผยแพร่

1. การเตรียมตัวเขียนบทความ อาจารย์ควรปฏิบัติตามนี้

1.1 อ่านนโยบายและวัตถุประสงค์ของวารสาร เพื่อขอเบตเน็ตงานวิจัย / บทความวิชาการ จะต้องสอดคล้องกับนโยบายการจัดทำ หรือการจัดพิมพ์ของแหล่งเผยแพร่

1.2 อ่านคำแนะนำสำหรับผู้เขียนบทความที่เจ้าของวารสารนั้นให้คำแนะนำไว้ และปฏิบัติตาม คำแนะนำนั้นๆ อย่างเคร่งครัด

1.3 อ่านแนวทางการประเมินคุณภาพของบทความ งานวิจัยที่นำมาเขียนต้องมีคุณลักษณะของ งานวิจัยที่ดี เช่น มีคุณค่า มีความใหม่ น่าสนใจ ถูกต้อง เป็นต้น

1.4 ควรอ่านและศึกษารูแบบการเขียนบทความจากวารสารหลายฉบับเพื่อเป็นแนวทางการเขียนและสร้างแรงบันดาล ใจ

1.5 ประเมินงานของตนเองตามเกณฑ์คุณภาพที่กำหนดนั้น

2. การเขียนบทความวิจัยที่มีคุณภาพอาจารย์ควรปฏิบัติตามหลักการดังนี้

2.1 มีประเด็นหรือแนวคิดทางวิชาการที่ชัดเจน

2.2 มีความทันสมัย และวิเคราะห์เป็นไปตามแนวคิดและทฤษฎีที่เหมาะสมและชัดเจน

2.3 มีทัศนะของผู้เขียนบนฐานของข้อเท็จจริงทางวิชาการ

2.4 ควรค้นคว้าอ้างอิงจากแหล่งข้อมูลที่หลากหลายและเชื่อถือได้

2.5 ควรใช้ศัพท์และภาษาทางวิชาการที่ถูกต้องเหมาะสม

2.6 มีการนำเสนออย่างเข้าใจง่าย

3. ห่างเหล่เพยแพร่บทความอาจารย์ควรปฏิบัติตามแนวทางดังนี้

3.1 แหล่งเผยแพร่บทความวิจัย ได้แก่ วารสารวิชาการ และการประชุมสัมมนาทางวิชาการ ซึ่งควรเป็นที่ยอมรับของนักวิชาการในสาขาวิชานั้นๆ โดยแหล่งเผยแพร่จะต้องเป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานที่เกี่ยวข้อง จึงจะช่วยเพิ่มความสำคัญและสร้างคุณค่าของงานวิจัย

3.2 บทความวิจัยที่จะเผยแพร่ต้องเป็นบทความวิจัยที่ใหม่ ไม่เคยตีพิมพ์ที่ได ซึ่งแหล่งเผยแพร่บทความวิจัยหลายแหล่งจะระบุไว้ว่าในการเสนอต้นฉบับเพื่อตีพิมพ์เผยแพร่ จะต้องไม่เคยหรืออยู่ในระหว่างการนำเสนอเพื่อตีพิมพ์เผยแพร่ในแหล่งอื่น ดังนั้นบทความวิจัยเรื่องเดียวกันจะทำได้เพียงครั้งเดียว ไม่สามารถลงซ้ำ

3.3 องค์ความรู้ของผู้วิจัย/ผู้ที่จะพิมพ์เผยแพร่ต้องรู้ลึกซึ้งในเรื่องนั้น

3.4 เลือกวารสารเป้าหมายหรือวารสารที่ต้องการตีพิมพ์ ควรสอดคล้องกับชื่อบทความ

3.5 หาบุคคลที่สามารถช่วยเหลือได นำเข้าสู่ช่องทางของวารสารได้ถูกต้อง

3.6 สร้างเครือข่ายสำหรับนักวิจัยที่อยู่ในความสนใจเหมือนกัน

4. ส่วนประกอบของบทความที่อาจารย์ควรรู้

4.1 ส่วนประกอบของบทความวิจัย

1) ชื่อเรื่อง การตั้งชื่อเรื่องต้องกระชับ และแสดงถึงภาพรวมของเนื้อหาทั้งหมด โดยไม่จำเป็นต้องเป็นประโยค แต่ที่สำคัญต้องตั้งชื่อให้ได้ตามความหมาย

2) ชื่อผู้เขียน ต้องระบุชื่อผู้เขียน และผู้ร่วมเขียน หรือผู้ร่วมวิจัย

3) บทคัดย่อ การเขียนบทคัดย่อ มีความสำคัญมาก ควรเป็นส่วนสุดท้ายที่จะเขียน โดยมีความยาวประมาณ 300 คำ หรือ 10-15 บรรทัด เพราะถ้าเขียนยาวกว่าที่กำหนด จะถูกตัดส่วนเกินทิ้งไป ซึ่งอาจทำให้ใจความสำคัญขาดหายไป จึงควรเขียนให้ได้สาระสำคัญของเรื่องภายในความยาวที่กำหนดได้

4) บทนำ/หลักการและเหตุผล ควรระบุความสำคัญของปัญหา 1-2 ย่อหน้า มีการร้อยเรียงเนื้อหาอย่างเชื่อมโยงไม่ใช่วิธีการตัดต่อ หรือประดิษฐ์ต่อ การเขียนควรให้ได้ข้อความที่แสดงถึงการลีนไฟลของความคิด เช่น ในหนังย่อหน้า ควรมีประโยคแรกเป็นประโยคหลัก ตามด้วยประโยคสนับสนุน และลงท้ายด้วยประโยคสรุป เป็นต้น และต้องกล่าวถึงเหตุผลที่ศึกษาวิจัยในเรื่องดังกล่าวซึ่งเป็นสิ่งที่ขาดไม่ได ต่อจากนั้นในย่อหน้าที่ 3 หรือ 4 ให้เขียนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง ซึ่งจะทำให้ผู้อ่านได้ทราบความรู้เดิมของเรื่องที่วิจัยนั้น และใช้ประโยชน์ในการอภิปรายผล

5) ระเบียบวิธีวิจัย ควรระบุเกี่ยวกับ ประชากรที่ศึกษา ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง เครื่องมือวิจัย วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

6) ผลวิจัยควรเขียนข้อค้นพบ และสถิติที่สำคัญ ควรรายงานผลตามวัตถุประสงค์การวิจัย เช่น อธิบายตัวแปรแต่ละตัวแปร แล้วนำเสนอความสัมพันธ์ของตัวแปรที่ศึกษา ในรูปแผนภูมิ ตาราง หรือ บรรยายเป็นความเรียง เป็นต้น

7) อภิปรายผลและข้อเสนอแนะการอภิปรายข้อค้นพบ อภิปรายความสอดคล้องหรือความขัดแย้งกับสมมติฐาน หรือทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง หรือเปรียบเทียบกับผลวิจัยอื่น โดยเฉพาะที่มีผลแตกต่างกัน สำหรับข้อเสนอแนะควรเขียนข้อเสนอแนะที่ได้อย่างชัดเจน และหากผลวิจัยครั้งนี้ไม่สามารถตอบคำถามวิจัยได ควรเขียนข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

4.2 ส่วนประกอบของบทความวิชาการ

1) ชื่อเรื่อง	2) บทคัดย่อ
3) บทนำหรือคำนำ	4) วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง
5) กรอบแนวคิด (ถ้ามี)	6) การนำเสนอแนวคิด
7) บทสรุป	8) เอกสารอ้างอิง

5. ขั้นตอนการเขียนบทความ อาจารย์ควรปฏิบัติตามดังนี้

- 5.1 เลือกเรื่องที่ผู้เขียนสนใจ มีแหล่งค้นคว้าหรือหาข้อมูลสนับสนุนงานเขียน
- 5.2 กำหนดจุดมุ่งหมายโดยกำหนดให้ชัดเจนว่าเขียนเพื่ออะไร และเขียนให้ใครอ่าน
- 5.3 กำหนดแนวคิดสำคัญ หรือประเด็นสำคัญ หรือแก่นของเรื่องที่จะนำเสนอผู้อ่าน
- 5.4 ประมวลความรู้ แนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง โดยค้นคว้าหาข้อมูลจากแหล่งความรู้ต่างๆให้เพียงพอที่จะเขียน

5.5 วางแผนเรื่อง กำหนดแนวทางการเขียนว่าจะนำเสนอสาระสำคัญ แยกเป็นกี่ประเด็นใหญ่ๆ มีอะไรบ้าง ในประเด็นหลักมีประเด็นย่อยๆ มีตัวอย่าง มีเหตุผลเพื่อสนับสนุนประเด็นหลักอย่างไร

5.6 การเขียน อาจารย์ควรดำเนินการดังนี้

- 1) ขยายความข้อมูลในแต่ละประเด็น มีการอธิบาย ยกเหตุผลประกอบ กล่าวถึงข้อมูลประกอบ อาจเป็นสถิติ ตัวเลข ตัวอย่างเหตุการณ์ เป็นต้น
- 2) เขียนคำนำและสรุปด้วยกลวิธีที่เหมาะสมกับประเภทของเนื้อหาบทความ
- 3) ควรเลือกใช้ภาษาให้เหมาะสมกับจุดมุ่งหมายการเขียน ประเภท และเนื้อหา
- 4) ความยาวของบทความไม่ควรเกิน 10 หน้าของสารสาร
- 5) ลงรูปที่จำเป็น แต่ละรูปควรมีคำอธิบายอยู่ใต้รูปด้วยว่าเป็นอะไรใช้ทำอะไร หรือต้องการแสดงให้เห็นอะไร
- 6) เขียนคำสรุป การเขียนไม่จำเป็นต้องขึ้นหัวข้ออย่างว่า “สรุป” เพราะเมื่อได้ที่เนื้อหาหมด หรือสิ้นสุดของบทความแล้ว ย่อมหมายถึงการสรุป

ข้อเสนอแนะ

1. สิ่งสำคัญที่ทำให้ประสบความสำเร็จในการเขียนบทความคือ ไม่หักโหมเมื่อต้องปรับปรุงแก้ไขบทความ
2. อาจารย์ที่ไม่มีประสบการณ์เขียนควรมีที่ปรึกษาหรือเขียนเป็นทีม
3. ผู้รับผิดชอบเรื่องการเผยแพร่องานวิชาการของอาจารย์ ควรจัดทำแหล่งเผยแพร่ หรือวารสารที่เป็นที่ยอมรับในวงวิชาการแล้วประชาสัมพันธ์ให้กับอาจารย์ทราบเป็นระยะ